

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 183 (1933) ♦ Четвер, 24 вересня 1998 року ♦ Ціна договірна

Олександр ТКАЧЕНКО:

"Ради повинні конструювати майбутнє"

**Доповідь
Голови Верховної Ради України**

**під час зустрічі з керівниками Верховної Ради
Автономної Республіки Крим, обласних, Київської
та Севастопольської міських Рад 22 вересня 1998 року**

Шановні колеги, товариші!

Україна переживає важку пору. Не буду називати невтішні цифри і факти. Ви їх добре знаєте. Вони — свідчення нашого сорому і нашого болю. Але ми зібралися не для того, щоб черговий раз пожуритися, поскаржитися на долю, що і при нашому таланті нам погано. Досить уже сліз. Сім років плачемо, а живемо дедалі бідніше.

Мета нашої зустрічі інша. Ми повинні порадитися, як використати могутній потенціал органів місцевого самоврядування, а через них усього народу для подолання кризи, породжених нею соціальних і моральних проблем. Ситуація вимагає негайних рішучих дій і об'єднаних зусиль усіх структур влади, щоб перебороти інертність і неузгодженість у розчищенні економічних завалів, бо може так статися, що потім буде вже пізно.

(Продовження на 2—4-й стор.).

У комітетах Верховної Ради

У кого пасок коротший — у вчителів чи в підприємств

Члени Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики та праці 22 вересня зустрілися з керівниками профоб'єднань, що входять до складу федерації профспілок України. Відбулася зацікавлена розмова про шляхи виходу держави з економічної кризи, збереження соціального захисту населення. Зокрема, наголосив голова комітету ВР

Євген Марчук, народні депутати не допустять, щоб подолання наслідків фінансової кризи відбувалося за рахунок зниження життєвого рівня, урізання соціальних пільг. Так, нещодавно уряд пропонував позбавити права пільгової оплати за електроенергію вчителів і лікарів у сільських районах.

(Закінчення на 5-й стор.).

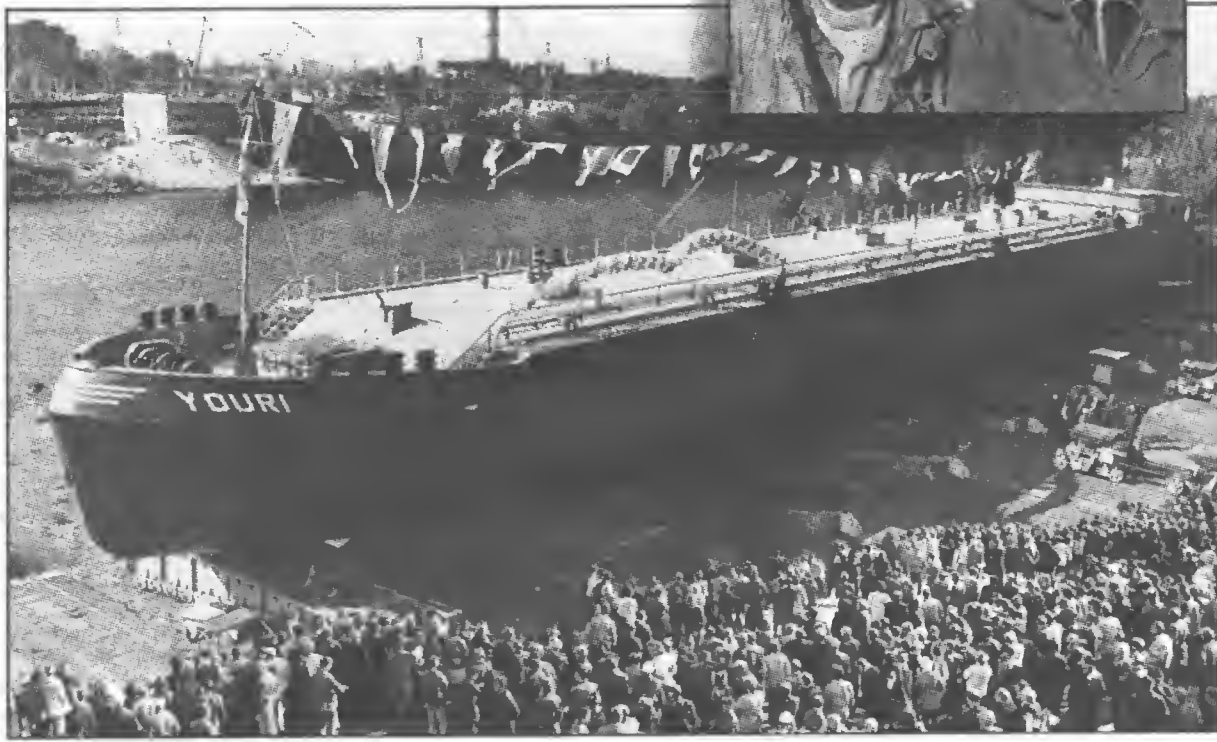
"Ленкузня": замовлення пішли

Новий танкер, збудований на замовлення голландської компанії «IHDA Shipbuilding Service B. V.», спущено на воду на Київському суднобудівному заводі «Ленінська кузня». Два роки відомий у минулому завод не мав замовлень зі своєї основної спеціалізації — будівництва риболовецьких суден. Нині з упевненістю можна сказати: найважчий час для цього підприємства позаду.

Новий танкер збудовано акціонерним товариством «Завод «Ленінська кузня» за фінансової підтримки Українського промислово-інвестиційного концерну. Довжина судна — більш як 85 метрів, ширина — більш як 10, місткість — 1900 кубометрів.

Замовлення голландської фірми ще раз підтверджує високий авторитет українського суднобудування на міжнародному ринку, а також можливість України конкурувати із західними та корейськими суднобудівними компаніями, наголосив у своєму виступі на мітингу з приводу спуску судна на воду Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. Нині суднобудівники акціонерного товариства «Завод «Ленінська кузня» добудовують головний траулер нового покоління, а також розпочали спорудження трьох суден для Росії.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Нереальність бюджету — ширма для уряду

Таку думку висловив голова Рахункової палати Російської Федерації Хачим Кармоков під час короткої прес-конференції, влаштованої з нагоди підписання п'ятирічної угоди про співробітництво з Рахунковою палатою України.

(Закінчення на 5-й стор.).

Президент не Фучик, та до пильності закликає

«Ми ніколи за останніх сім років не були перед такою загрозою фінансової катастрофи, як сьогодні», — заявив під час зустрічі з редакторами регіональних газет та керівниками прес-служб держадміністрацій на місцях Президент України Леонід Кучма. І разом з тим глава держави сказав, що серйозних економічних підстав для виникнення нині обвальної ситуації в Україні не було і з цим треба розбиратися.

Але доки з'ясовуватиметься, як і хто спричинив черговий виток зuboжіння українського народу, вже сьогодні Леонід Данилович, відповідаючи на запитання журналістів, дав зрозуміти, що уряд, як дружина Цезаря, не тільки має бути, а і є поза підозрою.

(Закінчення на 5-й стор.).

ПАЦІЄНТКА ВЖЕ НЕ ВОРУШІТЬСЯ

Спостерігаючи здалеку за панічними настроями урядових авторитетів і розкручуванням телесеріалу під назвою «Хто винен?» режисера Валерія Пустовойтенка, мимоволі уявляєш бригаду лікарів зі слюсарним інструментом біля операційного столу, де лежить наша економіка.

(Закінчення на 7-й стор.).

«Відродження Вінниччини» провокує Вінницю

Президентіві України
Л. Кучмі

Шановний Леоніде Даниловичу!

Тривалий час окремі представники облдержадміністрації, прикриваючись невеличкою групою людей, що іменують себе громадсько-політичним об'єднанням «За відродження Вінниччини», намагаються дестабілізувати політичну ситуацію у Вінниці. З цією метою організовуються мітинги, на яких виголошуються провокаційні промови, а населення міста безпідставно закликається до висловлення недовіри міському голові.

(Закінчення на 4-й стор.).

○ Сьогодні у Києві відкривається міжнародна науково-практична конференція «Взаємодія підприємств з державними органами експортного контролю».

○ В Ужгороді проходить міжнародна конференція зі співробітництва залізничників країн СНД і Східної Європи «Північ—Південь—Північ».

○ Унаслідок обвалу породи в Луганську загинув гірник. Кількість загиблих на шахтах з початку року наближається до 300.

○ Від сьогодні майже на 1200 доларів дешевшає перехідна модель автомобіля «Таврія» — нова ціна 2800 доларів.

P.S.

Олександр ТКАЧЕНКО: «Ради повинні

(Початок на 1-й стор.).

Зараз недопустимо гаяти час на з'ясування, хто звів народ зі шляху розвитку і прогресу. Для поновлення життєдіяльності дорога кожна мить. Починати по-справжньому братися за відродження економіки потрібно не з весни, не з нового року, не через місяць, а з цього залу, з цієї миті.

Час усе розставить на свої місця. Але вже сьогодні видно, що у нас нерозбірливо слухали своїх і чужих порадишників. Що гроші приватизували одні, а виробництво залишилось іншим і ділового єднання між ними поки що не відбулося.

Дедалі більше громадян усвідомлюють, що істинними патріотами України є не ті, у кого під носом вуса, гордий язик та вишиванка, а люди з світлим розумом та уміними мозолястими руками.

Україна має родючу землю, багаті надра, потужну промисловість, розвинуті транспортні артерії, а найголовніше — працелюбних і високоосвічених фахівців і науковців, кваліфікованих робітників і селян. Одне слово, поки що є всі передумови для створення пристойного рівня життя народу.

Глибоко переконаний, що ми до нього прийдемо. Український народ заслуговує на життя в достатку і спокої, і ми його забезпечимо.

У Верховній Раді є перші напрацювання ще не шляхів, а тільки напрямів подолання економічної кризи. Суть їх викладена в моїй доповіді на учасних зборах з нагоди 7-ї річниці незалежності України.

Усі ми приходимо до однозначного висновку — потрібно негайно об'єднувати наукові уми, досвід практиків та справді патріотичні прагнення для створення Національної програми відродження України.

Треба розробити план рішучого наступу на нашу загальнонародну біду.

Найближчим часом у Верховній Раді проведемо консультації з участю парламентських комітетів, відомих учених, провідних фінансистів та дослідників практиків. Йтиметься про розробку Національної програми відродження України. Моїми позаштатними радниками погодилися стати академіки І. Лукінов, Д. Мельничук, А. Павленко, І. Гулий, доктори економічних наук В. Згурський, який набув солідного досвіду в сучасному бізнесі, та В. Мунтіян, який досконало знає фінансування Збройних Сил.

Усі вони отримають конкретні завдання і щодо розробки матеріалів. Це буде, так би мовити, генеральний стратегічний план, який здійснюватиметься по вертикалі зверху вниз. Вас з ним будемо знайомити по завершенні окремих підготовчих етапів.

Але хотілося, щоб ви організували зустрічний рух: підготовку Програми знизу вгору. Для початку визначайте підприємство, кооператив чи фірму, які стануть еталонами відродження в окремих регіонах. Природно, що у тих, хто поставити цю справу краще, будемо проводити семінари чи навчання. Першу таку нараду-семінар з головами Рад усіх рівнів однієї із областей маємо памір провести ще в цьому році. Певнений, що в областях і районних центрах, виробничих колективах достатньо кваліфікованих спеціалістів для того, щоб підрахувати потребу для цього в ресурсах та скласти організаційні заходи.

Саме тут стануть у нагоді залучення місцевого інтелектуального потенціалу, врахування думок, досвіду, ініціативи жителів, ось де велике поле Раді виявити свій організаторський, мобілізуючий хист. Це куди важче, ніж при масовому злидарюванні витратити великі гроші на сотні гігантських транспарантів і проголошень по телевізору: «Будьмо!» Ніби і вони оралі...

Прощу особливо увагу звернути на налагодження конструктивної співпраці у вирішенні важливих питань Президента, Верховної Ради і уряду, кращого взаєморозуміння із засобами масової інформації.

Дехто навколо закликів до співпраці усіх гілок влади починає нагнітати думку, що Голова Верховної Ради іде

«не в ногу» з парламентом і з суспільством, які, мовляв, вимагають відставки уряду і Президента.

Давайте відокремимо зерно від половини, подивимося на проблему глибше. Коли я кажу про злагоду, то мова йде не про якусь «здачу позицій» Верховної Ради, не про злагоду в ім'я злагоди. Мова йде про те, щоб зусилля усіх гілок влади у цю надзвичайно складну для України пору зосередити на відновленні національного виробництва, використанні потенціалу економіки Росії, Білорусії, інших країн СНД.

Попереду — зима. Нам треба зібрати усе врожайне, не допустити голоду і холоду. А ви ж можете собі уявити, які пристрасті розгуляються, якщо до усіх негараздів додати ще і відставку уряду, нсминучу боротьбу політичних сил за міністерські портфелі. Незабаром уряд звітуватиме у Верховній Раді. Тоді і подивимося, як ставити питання: чи міняти увесь уряд, чи окремих міністрів. Тим більше, що попереду дуже важка робота над бюджетом на наступний рік. Так що тут треба думати і думати, а не вирішувати вузько-партійні справи.

Підкреслюю, що не треба плутати злагоду з панібратством чи з особистою відданістю когось комусь. Зовсім ні. Ми виходимо із відповідальності перед народом за ввірені нам пайвищі державні посади. Сім років амбіцій і примітивного політизування зруйнували економіку до далі нікуди. В органах державного управління багато здібних працівників, які добре розуміють ситуацію і знають, як діяти. Їм потрібно дати шанс.

Не зуміють виконати зобов'язання — спитаємо з уряду відповідно до Конституції. Але сьогодні організовувати управлінський вакуум не можна. Треба брати до уваги гіркий досвід Росії. Слід добре пам'ятати просте життєве правило: кожний народ будує своє благополуччя сам.

Настійно рекомендуємо вам зосереджуватись на конкретних справах. На них легше шукати шляхи до злагоди. Там, де напружено працюють, — пустослів'ям займатися ніколи. Всі депутати і керівники бажають людям добра. Але багато з них не знають, як його зробити.

Моє спілкування з депутатами часто відроджує в пам'яті спостереження віце-губернатора Пензенської губернії М. Салтикова-Щедрина, яке він зробив майже півтора століття тому.

«Всі ці люди, — писав він, — які оточують мене і які взаємно вбачають один в одному політичних ворогів, — по суті, зовсім не вороги, а люди, які не можуть чи не хочуть зрозуміти, що вони говорять абсолютно одне і те ж. Як не стараються вони провести між собою розмежувальну лінію... мені все-таки здається, що мотив у них один і той же, що вся різниця в тому, що один робить руладу вгору, другий — виводить її вниз».

Я також переконуюсь, що всі ми з добрими голосами і хор у нас має скластися такий, який шануватимуть люди.

Давайте поставимо собі питання: що можуть Ради? Я відповів би на нього так: дуже багато. Але за однієї непорушної вимоги: якщо Ради постійно пам'ятатимуть і керуватимуть тим, що вони представляють народ, який за Конституцією є єдиним джерелом влади.

Це — не формальне положення Основного Закону. Народ є творцем усіх благ, носієм моралі і духовності, він з'єднує минуле і майбутнє. Кожну з цих функцій народу Ради повинні щодня втілювати в конкретні справи.

Усі ви добре знаєте, що, починаючи з 1992 року, Україна пережила принаймні три реформи виконавчої влади та місцевого самоврядування. Але ці реформи почасти нагадували боротьбу проти самої ідеї Рад. Хоча заперечувати цю ідею — це просто виявляти незнання власної історії і неповагу до неї. Досить згадати лише козацькі Ради, не аналізуючи вже досвід радянської України чи недовгої історії Української Народної Республіки. Нова Конституція України поста-

вила, нарешті, останню крапку у цій безплідній, але тривалій дискусії.

Але, аналізуючи перший досвід втілення Конституції України, Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», ми стикаємося з багатьма недоречностями, штучними труднощами, з намаганням деяких територіальних громад відокремитися, порушити інфраструктуру, що складалася роками. А це додає головного болю обласним Радам, які за Конституцією України є органами самоврядування, що представляють інтереси територіальних громад сіл, селищ і міст.

Не менш гостро заявляють про себе і такі невідкладні проблеми місцевого самоврядування, як фінансова основа, місцеві бюджети, комунальна власність, відносини з урядовою вертикаллю.

Як же вони вирішуються? На перший погляд, «няньок» більш, ніж досить. Минулого року Президент України утворив Координаційну раду з питань місцевого самоврядування. Нсдавно Кабінет міністрів України заснував міжвідомчу комісію з питань місцевого самоврядування. А ще діє Фонд сприяння місцевому самоврядуванню. Не кажу вже про різні асоціації, які створили самі місцеві органи влади. Але це той випадок, коли у семи няньок дитя не доглянуло. Адже усі ці ради, комісії, асоціації зайняті в основному підготовкою пропозицій щодо вдосконалення законодавчої бази, вивчають і узагальнюють досвід роботи.

Вивчаємо, узагальнюємо, накопичуємо матеріали, а що далі?

За всією цією корисною справою випускаємо все ж таки з поля зору те, що лежить, як кажуть, на поверхні.

Коли ведемо мову про місцеве самоврядування, то переважно про права Рад. Але забуваємо про найважливіший і найперший обов'язок: на Радах лежить велика відповідальність за втілення конституційного положення про те, що народ — єдине джерело влади. А як ми це джерело оберігаємо від мулу чи часто до нього припадаємо? Почасти забули про звіт депутатів в округах, виконкомів перед виборцями, сільські сходи. Мені можуть заперечити, що такі форми не передбачено законом. Але і я на це заперечу: треба керуватися не тільки буквою, але і духом закону.

Ви тільки вдумайтесь, яка величезна сила зосереджена в Радах. До них обрано понад 230 тисяч депутатів. Головами Рад стали більш як 11 тисяч чоловік. Хто ще має такий потенціал! Ми повинні все зробити, щоб ця сила не дрімала, а наполегливо, творчо, в поті лиця працювала на благо народу. Рада тільки тоді буде сильною і авторитетною, коли люди все знатимуть, усе розумітимуть і підтримуватимуть свою Раду свідомо.

Тож годі вже товктися на труднощах і проблемах. Замкнене коло треба рішуче розривати. Верховна Рада України, звичайно, не має права залишатись осторонь. Органи самоврядування і парламент об'єднують спільне коріння — наше споконвічне слово «Рада». І цей зв'язок сильніший за будь-яку штучну адміністративну вертикаль.

Раджу вам бути прискіпливішими у ставленні до оточуючих подій і фак-

тів. При Радах мають діяти авторитетні групи економічного і суспільно-політичного аналізу. Ради повинні не тільки фотографувати події, а й конструювати майбутнє.

Що насамперед маємо на увазі? Пунктом 8 Прикінцевих і Перехідних положень Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що Верховна Рада надає МЕТОДИЧНУ допомогу органам місцевого самоврядування. На мій погляд, таке звужене тлумачення не відповідає високому призначенню Верховної Ради. Саме тому треба конкретизувати цю норму закону про місцеве самоврядування, зробити її дійовою й ефективною. Можливо, варто передбачити відповідний розділ у Програмі державної підтримки і розвитку місцевого самоврядування в Україні, підготовка якої передбачена Постановою Верховної Ради України від 3 червня 1997 року. Та й стосунки між органами місцевого самоврядування і Комітетом Верховної Ради з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності Рад треба зробити діловими, живими. Думаю, що в процесі удосконалення нинішнього закону «Про Комітети Верховної Ради України», ми приділимо особливу увагу цій проблемі.

Але поряд з цими проблемами є такі, які цілком залежать від місцевих Рад.

Нам треба постійно удосконалювати роботу апарату Рад. На місцях він невеликий. Але утримується за народні гроші, які одержує вчасно. Та чи завжди віддає їх людям добром, чи завжди чуйний до людського болю, робить усе, щоб полегшити життя земляків? Ми поволи забуваємо про звичайну увагу і взаємодопомогу, які завжди були притаманні нашим людям. Чи часто можна тепер побачити, щоб односельці допомогли гуртом полагати хату, закласти паливо, викопати город ветерану, одинокому, інваліду? А хіба не можна гуртом заготовити овочі дитсадку, школі, дільничний лікарні? Хто це зробить? Ми забуваємо про такі прекрасні риси нашого народу, як співчуття, колективізм, взаємовиручку.

Ці джерела моральності легше вберегти від замулення в глибинці — у селах, селищах, райцентрах. Але вони, ці джерела, мають загальнодержавну цінність, оскільки прямо впливають на моральне самопочуття суспільства. Ви ж знаєте, що і великі річки беруть початок із непомітних джерел.

Але поміркуємо далі. Уже тепер видно, що чимало кукурудзи, буряків, а подскуди і моркви, капусти, картоплі може піти під сніг. А тим часом напівголодна армія — наші діти і онуки. То, може, доки не пізно, треба домовитися з командирами військових частин, з керівниками підприємств і організацій, де люди місяцями не бачать зарплати — нехай запасуть собі продукти на зиму. Та і селяни, мабуть, відгукнуться, якщо дозволити їм «зачистити» плантації. Думаю, хай краще вироще з таким трудом відстанеться людям, а не гине в полі. Якщо ви підтримуєте цю думку, то не баріться з рішеннями на місцях. Люди нам, може, і не подякують, але і проклинати не будуть.

Ще одне питання — не робота депутатів у комісіях і в округах. Нс можна ставитися до неї формально. Розподілили депутатів по комісіях і заспокоїлися. Комісії — це галузеві центри в мініатюрі. Вони повинні згуртовувати навколо себе увесь інтелектуальний потенціал і ставити його на благо регіону — від села і до області. Комісії не повинні обмежуватися підготовкою рішень, контролювати їх виконання, а мають бути справжньою школою навчання депутатів, школою управління, школою відповідальності.

Треба підносити і значення роботи депутата в окрузі. Народний обранець — представник Ради, організатор виконання прийнятих нею рішень і, якщо хочете, вихователь своїх виборців.

Він завжди має дивитися, як говорив Козьма Прутков, у корінь. Виходячи з цього, прошу вас уважніше спостерігати, а при потребі активно

ГОЛІКА

конструювати майбутнє»

втручатися в динамічний процес приватизації.

Ведеться вона з явним перекосям, з посиленням наголосом, що саме за рахунок продажу всенародної власності буде наповнюватися державний бюджет. Справді, за рахунок цієї статті один раз бюджет можна поновити і один раз виплатити зарплату чи пенсії бюджетникам. Але цим такий політичний бізнес і висчерпується.

Та залишаються два зрозумілих для кожного питання. **Перше** — хто при сьогоднішніх загальнонаціональних злиднях може купити підприємство?

І друге — навіщо воно йому, якщо через безгрошів'я його продукцію не можуть купити 95 відсотків населення і колективів підприємств?

На моє глибоке переконання, головна мета приватизації має полягати в тому, щоб новий власник удосконалив роботу підприємства. Його продукція має бути краща, дешевша, має конкурувати на світовому і внутрішньому ринках. А працівники такого новонародженого роботодавця мають заробляти більше і жити заможніше, ніж 7 — 8 років тому.

Саме за таких умов приватизоване підприємство буде тією куркою, яка не один раз, а регулярно несе золоті яйця до державного і місцевого бюджетів.

У нас поки що в загальному задумі національна ідея плондрється, зводиться до чергової безглуздої кампанії. З одного боку — невелика групка нових власників, яким вона дісталася за казковим сюжетом задарма, шукають для себе дріб'язкову вигоду в організації мініатюрних виробництв або в демонтажі і розпродажу за безцінь ходового обладнання чи матеріалів.

Воістину, тут господарює святий принцип безшабашності: мовляв, Бог дав — Бог узав.

Хочу привернути вашу увагу до зародження ще однієї тенденції, або, як хочете, процесу.

Ряд підприємств, у тому числі і тих, які визначають безпеку держави, починають переходити до рук іноземців. Так, контрольний пакет акцій Запорізького і Донецького м'ясокомбінатів уже перейшов до рук одного американського інвестиційного фонду.

Спроби фахівців державних аграрних органів з'ясувати, за скільки іноземці купили понад половину наших відносно нових та потужних м'ясокомбінатів, скільки інвестували в їхню модернізацію, що дали на поповнення оборотних коштів і, нарешті, чи знаються вони на м'ясному бізнесі, — натакаються на безсоромне плутування на теми комерційних таємниць. Зрозуміло одне. Статистика свідчить, що робота цих м'ясокомбінатів і при заокеанських власниках поки що не поліпшилась.

Не буду зараз робити остаточних висновків. Залишу цю можливість вам. Але підкажу два можливих напрямки розвитку подій. **Перший** — м'ясокомбінат виявить абсолютну незацікавленість у розвитку місцевого тваринництва і почне завозити із США на переробку заморожені напівтуші, а потім «підтягне» ваші ціни на м'ясо до рівня європейських. До речі, так уже робиться з курячими стегенцями. Можна уявити, як відреагують на це донецькі шахтарі чи запорізькі металурги.

І другий — ваш партнер принагідно продасть свою частку іншому іноземцеві, а в кращі часи, можливо, і українцеві за ціною вдвічі-втричі вищою. Як тоді нам дивитися в очі розумним своїм і чужим людям?

Або ще така подія, що зовсім нас не прикрашає. Недавно деякі дипломати і журналісти вдарили в дзвони з нагоди інвестицій естонських бізнесменів у Запорізький молокозавод.

Яка жахлива бездумність! Звичайна мужицька філософія говорить, що підприємливі люди з Естонії, яка за чисельністю населення та економічним потенціалом істотно поступається Запорізькій області, зуміли забрати у роззявуватих запорізьких «ксерівників» молокозавод з тим, щоб за надто високу ціну продати в Запорізькій області молоко вивозити прибутки в Естонію. І тільки новопризначений голова обласної державної адміністрації В. Куратченко остудив компаніїшників-реформаторів.

Або ще один кричущий приклад головоплетства. Протягом семи років із Гвінеї на Миколаївський глиноземний завод, який нам дістався у спадок від Союзу, перевозиться по 2,8 млн. тонн бокситів. Виконують цю роботу вісім іноземних і два українських судна. Щорічно чужим людям платимо за перевезення 32 млн. доларів, а Чорноморське пароплавання безуспішно шукає вантажі. До того ж поряд із глиноземним заводом верфі одних із кращих у світі корабелів.

Само собою постає питання: що це — злочинне головоплетство чи примітивний зухвалий кримінал? Але чи те, чи друге, — а робиться при нашому мовчавутому посібництві.

Ось ще такий факт. На базі всіх українських тютюнових фабрик створено спільні з іноземними партнерами підприємства. Раніше в Україні виготовлялось і викарпувалось 69 мільярдів цигарок. Від їх реалізації підприємствам надходило 882 млн. рублів. На 22 тисячах гектарів наші селяни вирощували тютюн. За нього фабрики щорічно платили їм по 30 млн. рублів.

Тепер людську слабкість — нікотинну залежність українців — експлуатуємо разом з іноземцями. Адже 93 відсотки цигарок виготовляється на спільних підприємствах. А скільки їх дає курцям контрабанда, не знає ніхто. Посіви тютюну — колись однієї із найприбутковіших культур, у наших господарствах практично виведено. На його вирощуванні вже заробляє чужий фермер. Вагома частина виручки від виробництва 62 млрд. штук цигарет, за які спільні підприємства беруть 711 млн. гривень, спливає за кордон.

Як бачите, арифметика проста: **куримо більше, платимо більше, дим і блячки залишаються в Україні, а гривні перетворюються у тверду валюту і пливають до мудрих закордонних власників.**

Процес цей посилюється ще і тим, що розумні народи, наприклад американці, у себе повели рішучу боротьбу з курінням. Згадайте недавній небувалый судовий процес над сигаретною компанією за сприяння розповсюдження захворювань. От світова тютюнова індустрія і потягнулася до нас.

До того ж в містах і селах України **дедалі глибше пускають коріння наркоманів.** Вони вже зламали життя близько 60 тисячам тільки офіційно зареєстрованих наркоманів. В основному це молодь. Адже до старості наркомани не доживають. На цьому зіллі наживаються не іноземці, а, так би мовити, наші «співвітчизники».

Всі ми відповідаємо за свої дії. **Якщо розроблені нами закони виявляються недосконалими або незавершеними до організованого впровадження, то давайте на це належно реагувати,** вносити проекти відповідних рішень у Верховну Раду.

Зараз триває досить активна робота з уточнення й оновлення законодавства щодо місцевого самоврядування і діяльності місцевої виконавчої влади. З урахуванням президентського вступного наміру часом буде розглянуто закони «Про місцеві державні адміністрації» та «Про адміністративно-територіальний устрій України». Уже готові до розгляду законопроекти, які визначатимуть правовий режим комунальної власності, місцевих податків і зборів, місцевих референдумів, статус міста Севастополя та інші.

Багатоградна діяльність місцевої влади спиратиметься на міцну законодавчу основу. Комітети і фракції повинні подбати, щоб ці закони повною мірою відповідали Конституції України, демократизації місцевого самоврядування, які закріплені в Європейській хартії, інших міжнародно-правових документах, до яких приєдналася Україна.

Але серед проблем, з якими ви зустрічаєтесь щодня, є і такі, вирішення яких значною мірою залежить від вашого вміння передбачати, аналізувати, проявляти ініціативу і наполегливість. **Що маю на увазі?**

Наше життя надто політизоване. Ра-

ди це повинні враховувати. Треба не розводити безпомічно руками: мовляв, що тут вдієш? — а аналізувати ситуацію, враховувати розстановку сил і робити висновки. Такі, наприклад, які зробили перед минулими виборами в Криму. Там створили народно-патріотичний союз, який об'єднав часом різнополярні сили. Вони одержали більшість у Верховній Раді, сформували коаліційний уряд. Пізніше з ініціативи голови Верховної Ради Леоніда Івановича Грача при парламенті автономії було утворено Координаційну раду місцевих організацій політичних партій, які виробили програму «Злагода в ім'я відродження Криму». Свої підписи поставили представники більше 30 партій і громадських об'єднань, крім Руху і «Громади».

Що така співпраця вже дала півострову? Намітилися злагода і відносний спокій. Зрушено з мертвої точки будівництва газопроводу, який забезпечить голубим паливом третину жителів півострова. Краще пройшов курортний сезон. Успішніше ведеться підготовка до зими. Введено мораторій на підвищення цін на найважливіші продукти і послуги.

Цього вдалося досягти насамперед тому, що замість перетягування політичного і владного каната Верховна Рада і уряд автономії зайнялися ділом. Тим, чим живуть люди, хоч маленьким поліпшенням їхнього побуту. А це сьогодні найголовніше. До таких результатів треба прагнути всюди. Пам'ятаючи, що саме Ради сьогодні є гарантами політичної стабільності в суспільстві.

І ще одна проблема — слабка фінансова база місцевих Рад. На це скаржаться всі. І не без підстав. Але за скаргами ми забули про таке джерело, як позабюджетні надходження. Слушні пропозиції висловлює з цього приводу народний депутат з Київщини Василь Данилович Сінко. На думку Василя Даниловича, багатим джерелом позабюджетних коштів для Рад усіх рівнів може стати господарське, розумне використання угідь, закріплених як за колективними господарствами, так і за індивідуальними власниками, а також земель запасу і резервного фонду, які закріплені за Радами. Якщо ці землі по-господарськи використовуватимуть спеціально створені при Радах підрозділи, то бюджет можна істотно поповнити і грошима, і продукцією. Такі виробничо-заготівельні структури можна створити від сільської до обласної Ради. Крім того, це дозволить створювати підсобні господарства при Радах, працевлаштовувати жителів.

Слушаю пропозиції і про те, щоб ці підрозділи не задушили податками. Варто доручити Комітетові з питань АПК підготувати відповідні поправки до Законів і внести на розгляд сесії.

Конституція покладає на Верховну Раду важливі функції, пов'язані з державною підтримкою місцевого самоврядування.

У цьому зв'язку вже прийнято спеціальну постанову. Відповідним комітетам Верховної Ради разом з Кабінетом міністрів України доручено розробити і внести на розгляд парламенту проект «Програми державної підтримки становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні». Ставиться завдання, щоб переглянути відповідні конституційні положення, ліквідувавши двовладдя на регіональному рівні. Необхідність виправлення цієї помилки підтверджує саме життя.

Більш докладно на організаційно-правових питаннях діяльності органів самоврядування зосередить увагу голова Комітету з питань державного будівництва, місцевого самоврядування і діяльності Рад Олександр Дмитрович Кушнір.

Шановні колеги!

У нинішній складній соціально-економічній ситуації Радам не просто ефективно організовувати свою роботу. І керівництво Верховної Ради це добре розуміє. Не просто і тому, що після цьогорічних виборів до керівництва місцевих Рад прийшло багато нових людей. Їм треба допомогти яко-

мога швидше освоїтися, включитися в роботу.

Це важливо і тому, що в своїй діяльності Ради повинні спиратися на депутатів, а через них — на все населення. Тільки тоді, коли люди знатимуть, над чим Рада працює, які в неї труднощі і плани, вони сприйматимуть турботи Рад як свої особисті. Такий зворотний зв'язок буде досягнутий тільки тоді, коли Ради через депутатів залучатимуть своїх виборців до виконання передвиборних обіцянок. Ради таким чином мають бути організаціями усього життя на місцях, виховувати у людей відповідальність за свій вибір. Але і робота Рад повинна будуватися на засадах взаємної відповідальності.

Обласні ради очолили досвідчені працівники, за плечима яких великий досвід, активне трудове і громадське життя. В їх числі три доктори та два кандидати наук.

Але життя вимагає налагодження чіткої системи навчання керівників та працівників апарату органів місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів. Саме тому разом з Академією державного управління при Президентові України вирішено вже в цьому році організувати навчання голів обласних і районних Рад, міських голів в Інституті підвищення кваліфікації кадрів. Пропозицію до тематики навчальних програм підготовки та підвищення кваліфікації кадрів органів місцевого самоврядування на 1998-1999 навчальний рік ви вже одержали.

Крім того, плануємо створити робочу групу з народних депутатів України, фахівців апарату Верховної Ради України, які візьмуть участь в організації такого ж навчання на місцях. А у Верховній Раді буде організоване стажування відповідальних працівників апарату обласних Рад. Представників місцевих Рад, як і раніше, будемо запрошувати на сесії Верховної Ради, на «Дні уряду», на наради і семінари. Будемо практикувати виїзні засідання комітетів Верховної Ради, які вивчатимуть роботу місцевих Рад, надаватимуть їм методичну допомогу. Але і Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, районні Ради, в свою чергу, повинні ефективно використовувати місцеві центри і курси підвищення кваліфікації державних службовців, наради, семінари, «круглі столи», «дні депутатів».

Думаю, треба якнайшвидше створити при Верховній Раді методичну раду, яка ефективно сприяла б місцевому самоврядуванню. Вона повинна тримати руку на пульсі актуальних проблем, аналізувати застосування місцевими Радами чинного законодавства, своєчасно давати рекомендації і пропозиції. Саме ця рада повинна і висвітлювати позитивний досвід на сторінках газети «Голос України» і журналу «Віче».

Є така думка щодо проведення першого навчального семінару. Давайте попросимо шанованих нами колег Олександра Олександровича Омельченка і Петра Дмитровича Шаповала забезпечити аналіз діяльності Київського пивзаводу «Оболонь», який належить вітчизняним власникам, і Чернігівського пивзаводу, частину якого викупили голландські пивовари. Ви бачите: в умовах ринку іде нещадна економічна боротьба. І вам, мабуть, цікаво буде знати, скільки вкладається у кухню пива ресурсів і як розподіляється його виручка. Скільки її з Київського і Чернігівського заводів надходить у державний і місцевий бюджет. Словом, давайте прояснимо, що прикриває пивна піна. Узагальнити це може допомогти Університет харчових технологій. Семінар проведемо в жовтні у Києві на пивзаводі «Оболонь».

Шановні колеги!

Ще кілька слів про щоденні турботи місцевих Рад. Перш за все про комунальну власність. Закон передбачає, що вона є спільною власністю громаді, селищу, місту, якою управляють районні і обласні Ради або уповноважені ними органи. Правильно роблять ті

(Закінчення на 4-й стор.)

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко на Черкащині

Сьогодні, 24 вересня, розпочалися робочі зустрічі глави парламенту Олександра Ткаченка з трудовими колективами та керівниками агропромислового комплексу Лісянського району.

Заплановано також відвідання ряду промислових та переробних підприємств міст Ватутиного і Шполи.

У Городищенському районі Голова Верховної Ради ознайомиться з роботою Вільшанського цукрозаводу.

Докладніше про зустрічі на черкаській землі — у наступних номерах «Голосу України».

Про тактику і стратегію цукрових жнив

Ішлося на зустрічі Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка з керівниками підприємств галузі. Олександр Миколайович, оперуючи конкретними цифрами і фактами, доводив: цукрова галузь має давати прибутки і господарствам, і переробним підприємствам, і державі. Тож сільськогосподарський рік має завершитися позитивними результатами і з найнижчими втратами. Голова Верховної Ради запевнив, що парламент зробить все можливе, аби поліпшити законодавчу базу, яка стимулювала б розвиток виробництва, у чому й полягає реалізація протекціоністської політики стосовно вітчизняних промисловців і аграріїв.

Морських кордонів не видно, та вони потрібні

Учора в Києві відбулося засідання делегації України і Росії з визначення правового статусу Азовського моря та Керченської протоки і розмежування континентального шельфу та виключної економічної зони Чорного моря.

Як передає агентство «Інтерфакс-Україна», з української сторони делегацію очолював посол з особливих доручень МЗС Юрій Костенко, російської — директор 2-го департаменту СНД МЗС РФ Ігор Савольський.

Як повідомив Юрій Костенко, від часу початку переговорів — 1 квітня 1998 року — вдалося узгодити майже третину загальної довжини кордону — 750 км. Зокрема, узгоджено кордон на Чернігівсько-Брянській, Брянсько-Сумській, Сумсько-Курській та Білгородсько-Сумській ділянках. Посол, однак, висловив жаль, що російська сторона не вважає за можливе розподілі Азовського моря на будь-які частини. Позиція України залишається поперечною: всі державні кордони, зокрема морські, слід чітко визначити на картах.

Олександр ТКАЧЕНКО: «Ради повинні конструювати майбутнє»

(Початок на 1-й—3-й стор.).

Ради, які користуються цими правами творчо, винахідливо.

Так, уже на першій сесії Полтавська обласна Рада (голова Полісвець Олександр Васильович) утворила спеціальну структуру — управління комунальним майном і підпорядкувала йому все майно, підзвітне обласній Раді. Його взяли на облік, провели оцінку, поновлюють договори на його використання. Справжніми господарями народного добра показують себе і багато інших Рад.

А чим керувалися ті Ради, які всупереч Закону, щоб позбутися зайвого клопоту, «просто» передали управління майном спільної власності державним адміністраціям? Потім ці ж Ради ідуть до адміністрації з простягнутою рукою, щоб (задумайтеся тільки) випросити для себе службові приміщення.

А хіба всі Ради вміло використовують контрольні функції за виконанням планів соціально-економічного розвитку, місцевих бюджетів і програм? І тут хороші приклади рука-в-руку ідуть із звичайною безгосподарністю. Висновок напрашується один. Мало добре знати закони. Треба поважати себе, дорожити авторитетом Рад, довіряти людям, виправдовувати їх надії. Особливо треба заду-

матися над цим тим Радам, які, хочуть вони того чи ні, сприяють порушенню законодавства. Зокрема, у використанні бюджетних коштів. Ви ж добре знаєте, що з 1997 року утримання працівників місцевих державних адміністрацій здійснюється за рахунок коштів державного бюджету. Але знаходяться такі широкі душі, які спочатку беруть на утримання виконавчу гілку влади, а потім самі випрошують додаткові кошти. Подібну «щедрість» виявляють іноді Харківська, Луганська обласні, Севастопольська міська, деякі районні Ради.

Ви, мабуть, відчуваєте, як «триножить» роботу Рад передвиборна президентська боротьба, що вже фактично почалася. До жовтня наступного року вона наростатиме. І буде в ній усякого, як у нас уже повелося. Хотів би вас застерегти — будьте вищими від передвиборного хаосу, не давайте втягнути себе на бік якоїсь однієї політичної сили. Пам'ятайте, що народ мудрий. А Ради — обрані народом. Не йдіть проти народу, але і не плетіться в полоні політичної облуди, дешевого популізму, нездійснених обіцянок. Все це у боротьбі було і буде.

Шановні друзі, товариші! Давайте візьмемо за правило: сперечатися, доводити свою правоту

будемо тільки заради об'єктивності і обґрунтованості вироблення рішень. Але коли рішення прийнято, то тоді вже треба напружено працювати, причому всім разом.

Давайте вчитися глибше розуміти життя. Свою історію треба знати. Святий обов'язок нащадків — шанувати предків, пишатися їх долею і славою. Адже вони заклали духовний і матеріальний фундамент нації.

Але гідними їх світлої пам'яті і гроїчної слави станемо лише тоді, якщо збудуємо і збережемо наше переможне сьогодення. Треба усвідомити, що саме ми, нині суціль, є тим поколінням, яке безславно втратило завоювання попередників.

Таке усвідомлення допоможе нам краще розібратися в причинах провалу, здавалося б, на рівному і твердому місці.

Таке усвідомлення допоможе нам, надісленим довірою виборців, проїнятися відповідальністю про те, що у нас ще є всі можливості виправити всі хиби.

Ось чому саме ми повинні бути тим поколінням, яке з часом передасть нашу державу своїм синам і дочкам, чесно дивлячись їм в очі.

Хай усім нам на цьому крутому шляху вистачить мудрості, мужності і сил.

Думки з приводу

Наш кореспондент звернувся до учасників зустрічі з проханням висловити свою точку зору щодо проблем місцевого самоврядування

Василь ДМИТРУК,
голова Волинської
обласної ради:

«Подолати кризу можна лише гуртом»

— Насамперед хочу подякувати за те, що нас зібрали у такому складі на цю зустріч. Ідея визрівала давно і нам приємно, що до нас дослухалися. Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко порушив справді актуальні питання діяльності місцевих рад. І це певною мірою віддзеркалює наші думки і настрої, адже на місцях виникають різні проблеми і в управлінні майном, і в організації роботи депутатських комісій, і в співпраці з постійними комітетами Верховної Ради.

Зрозуміло: у кожній області ситуація різна — десть гірша, десть трохи краща, але загалом у державі стан справ саме такий, як його окреслив Олександр Миколайович, і подолати кризу ми можемо, лише об'єднавши зусилля усіх гілок влади.

Що стосується втрат торішнього урожаю, то зазначу: це лихо нашу область обминуло — ми не дали пропасти вирощеному на полях, і цього року прагнемо використати усі можливості.

Іван ІВАНЧО,
голова Закарпатської
обласної ради:

«У верхи має йти достовірна інформація»

— У доповіді Олександр Миколайович порушив дуже багато питань, що, як кажуть, ідуть від життя і потребують негайного вирішення. Судячи з настрою, вірю, Олександр Миколайович у своїй повсякденній роботі домагтиметься розв'язання цих проблем. Це видно і з його бажання вникнути у причини, які призвели до кризи в економіці. А ми на місцях маємо справді проявити зустрічну волю.

Сам захід оцінюю дуже позитивно, вважаю, такі збори мають відбуватися й надалі, і часто, тому що знизу у верхи повинна йти достовірна, конкретна інформація про стан справ у регіонах, підкріплена нашими конкретними пропозиціями. Тоді, мабуть, кроки влади будуть відповідальними, обміркованими і виправданими.

Анатолій БЕНЬ.

«Відродження Вінниччини» провокує Вінницю

(Початок на 1-й стор.).

Мітинг, проведений у нашому місті вищезгаданим об'єднанням 11 вересня 1998 року на майдані Незалежності, фактично санкціонує обласна влада. Головою його організатором був Василь Ковальчук — помічник заступника голови облдержадміністрації, лідера обласної організації НДП Сергія Татусяка, який проводив цей мітинг у робочий час. Посадові особи області, користавшись владними повноваженнями, через обласне радіо та обласне державне телебачення поширили інформацію про проведення мітингу. З метою зібрати якнайширшу аудиторію вони вдалися до відвертій брехні — людей запрошували «на урочисті проводи Дмитра Дворкіса».

Під державним прапором України та прапором НДП на мітинг відбувся справжній нацистський шабаш. Причиною всіх негараздів в Україні, області та місті, як вказували виступаючі на мітинг, є особи з неукраїн-

ськими прізвищами. Людей послідовно підводили до думки, що в сьогоднішній скруті винні євреї і, зокрема, міський голова. Тож не дивно, що дехто з присутніх на мітингу в антисемітському запалі заявляв, щоб не лише Дворкіс, але й «усі жида до одного забиралися геть з України».

Дивує та вражає те, що таке відверте розпалювання національної ворожнечі, таке грубе порушення закону України залишається не поміченим органами прокуратури. Як відомо, конфлікти на національному ґрунті є одними з найкривавіших, а нацизм як ідеологія засуджений світовою спільнотою. І тому розігрування нацистської карти для досягнення політичної мети є засобом не лише вкрай аморальним, але й протизаконним.

Організатори мітингу не гребують ніякими методами, щоб спровокувати різного роду конфлікти та безладдя у місті і на цій підставі вимагати введення у Вінницю прямого президентського

правління. Саме це було основним гаслом мітингу.

Незважаючи на всі намагання організаторів мітингу домогтися некерованості

процесів у Вінниці, вінничани не піддалися на провокацію. Але саме спроба представників обласних владних структур вчинити подібне змусила мене звернутися до Вас, шановний пане Президенте, як до гаранта дотримання Конституції, з вимо-

гою призначити перевірку викладених у цій заяві фактів і дати відповідну оцінку діям посадових осіб обласної державної адміністрації, причетних до організації згаданого мітингу.

Дмитро ДВОРКІС,
народний депутат України.

Наша довідка

ний параліч.

Працівники бюджетної сфери не знають, що таке заборгованість із зарплати. Ідучи у відпустку, кожен з них отримує ще й матеріальну допомогу на оздоровлення (у сумі одного посадового окладу).

На ім'я кожного новонародженого у нинішньому році — за погодженням із дирекцією банку «Аваль» — відкриваються іменні депозитні рахунки. Міська рада вносить на них — під солідний відсоток — суму, еквівалентну 100 американським доларам. З

умовою виплати коштів власникові в день його повноліття. Як належне, сприймається у школах безплатне харчування. Ним забезпечені всі учні — від 1-го до 11-го класів. Першокласники в день початку нового навчального року одержують ще й украї потрібні подарунки — набори шкільного приладдя.

606 обдарованих дітей отримали у нинішньому році стипендію міського голови. Премією, у трохи меншому розмірі, відзначають також учителя, який підготував переможця.

Незважаючи на труднощі, у місті введено два нові тролейбусні маршрути. На 4 кілометри стали довгими трамвайні колії. Саме ж місто справді нагадує сад: протягом останніх п'яти років на його території з'явилося 30000 молодих дерев.

Нарешті, ще один факт. Щоправда, на іншу тему. За останніх півтора роки роботу міськвиконкому і його відділів перевірили 213 разів (!?). Певно ж, не тому, що Дмитро Дворкіс — член фракції «Громада» у парламенті. Чи не так?

У кого пасок коротший — у вчителів чи в підприємств

(Початок на 1-й стор.).

Міністр енергетики аргументував свою позицію значною заборгованістю споживачів за електроенергію. Однак, як з'ясувалося, 9 з 10 споживачів у побутовому секторі повністю розраховуються за електроенергію. Основні ж несплатежі припадають на промислові підприємства. Тож у кого пасок коротший?

— 27 законодавчих актів комітет підготував до розгляду на осінній сесії Верховної Ради, — сказав Є. Марчук. — А всього у нашому портфелі їх більш як півсотні.

Така плодovitість комітету не до вподоби виконавчій владі і деяким політичним силам, які

У комітетах Верховної Ради

прагнуть будь-що знівлювати роботу народних обранців щодо соціального захисту. Саме тому і лунають голоси про надмірну політизацію Комітету з питань соціальної політики та праці. Бо, як

відомо, законодавці не тільки прийняли закон про тимчасову заборону підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги, але й подолали вето Президента на нього.

— Не сумніваюся, що і сьогоднішню нашу зустріч спробують тлумачити як політичну акцію, — підкреслив Є. Марчук. — Але ці спроби розцінюватимуться як провокація.

Зокрема, голова Комітету з питань соціальної політики та праці піддає критиці позицію фракції Народно-демократичної партії, яка не делегувала жодного депутата до

складу комітету. Захищати соціальні права людей треба не під час виборів, а під час підготовки законопроектів, — таку думку висловив Євген Марчук.

Звичайно, розмова законодавців з профспілковими лідерами дещо вийшла за межі теми. Так, чимало уваги було приділено тому, що виконавча влада, і Президент зокрема, намагаються використати органи Державної податкової адміністрації для розправи як з політичними опонентами, так і з комерційними структурами, які не бажають перебувати під п'ятою владних структур. Є. Марчук висловив думку про те, що спільними зусиллями вдасться відділити політику від застосування податкових переслідувань.

Володимир КОРОЛЮК.

У номер

Початок роботи над програмою

«Верховна Рада має докорінно змінити систему роботи, — заявив Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко на нараді, яку він провів з провідними науковцями держави. — Законопроекти повинні спочатку узгоджуватися між всіма гілками влади, міністерствами і відомствами, що мають до них причетність, а лише потім виноситись у сесійну залу для голосування». О. Ткаченко наголосив на необхідності систематизації чинного законодавства. Насамперед, шляхом зведення окремих законів у кодекси: про науку, податки, інформацію тощо. Без цього українське правове поле лишатиметься хаотичним.

Так само узгодженою між всіма гілками влади і регіонами має стати і Національна програма відродження України. Нарада, в якій брали участь президент НАН України Борис Патон, директор Інституту економіки Іван Лукинов, ректор Національного економічного університету Дмитро Мельничук, ректор Національного економічного університету харчових технологій Іван Гулий, голова ради засновників концерну «Славутич» доктор економічних наук Валентин Згурський та інші фахівці, стала фактично початком роботи над цим документом. Після завершення розробки концепції, вона надійде на розгляд Президента, Кабінету міністрів, Конституційного і Верховного судів.

На думку Голови Верховної Ради, є можливість вже до кінця першого кварталу наступного року подати проект Національної програми на обговорення в регіонах.

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Миколи БСЛОКОПИТОВА.

Вдаримо асортиментом по бездоріжжю

«Луцьк — автомобільний» — таку назву має спеціалізований ярмарок, що вперше проходить у ці дні в обласному центрі Волині. Для участі в ньому з'їхалась експоненти з 15 міст України, а також з Республіки Білорусь; понад 40 фірм і підприємств репрезентують продукцію вітчизняних і зарубіжних виробників. Легкові, вантажні автомобілі, автобуси різних марок, автозапчастини, автомобільна хімія, мастила, підшипники — все це на ярмарку в широкому асортименті.

Новинками порадував Луцький автомобільний завод: ЛуАЗ-1302 — вантажопасажирський, та ЛуАЗ-13021-08 — перший український автомобіль «швидкої допомоги» підвищеної прохідності.

Директор фірми «Світ» Олексій Лєвченко розповів, що в ці дні народилася ідея проведення в Луцьку міжнародного автомобільного ярмарку.

Анатолій БЕНЬ.

Нереальність бюджету — ширма для уряду

(Початок на 1-й стор.).

Відомий економічний авторитет Росії, доктор наук, який обіймає посаду керівника найвищого контролюючого органу Росії в ранзі першого заступника глави уряду Хачим Кармоков сказав, зокрема, що міфи про нереальність бюджетів у наших країнах творяться насамперед виконавчими владами, бо вони зручні для урядів. Насправді бюджет будь-якої країни світу ґрунтується на реальних критеріях — об'ємах національного ВВП. І якщо до бюджету закладається 100 відсотків ВВП, а надходжень отримується 60 відсотків від ВВП, то це означає, що уряд не знає, як організувати податкову систему, не вміє збирати податки, не вміє або

не хоче розумно розпоряджатися державною власністю, поставити на належний рівень митну службу, скористатися правом на монополію торгівлі окремими видами товарів тощо.

Таких «не вміє», «не знає», «не хоче» можна навести цілу низку, а тому не бюджет нереальний, а його роблять таким ті, хто цей бюджет виконує.

Голова Рахункової палати Росії назвав великим винаходом виконавчої влади принцип: нема прибутків — нема виконання, хоча, на його думку, світова економіка у підході до виконання бюджетів діє «з розворотом на 180 градусів». Витратні статті бюджету фінансуються виключно за рахунок креди-

тів, незважаючи, які надходження одержує бюджет, кредити оплачуються з надходжень до нього, а щоквартальне зіставлення цих фінансових потоків яскраво вимальовує картину: хто, де і в чому перебрив, а хто недобрав.

На запитання журналістів, чи могла Рахункова палата Росії своїми прогнозами застерегти російський уряд від фінансової кризи, що насувалася, Хачим Кармоков відповів, що це тільки могла, а й застерігала «з олівцем у руках» про те, що фінансова піраміда, вибудована у величезних масштабах державою, обвалиться, але, як відомо, «власного пророка серед нас немає».

Рахункова палата України цілеспрямовано прокладає дорогу до співробітництва та обміну досвідом з контролюючими органами зарубіжжя, маючи на меті стати повноправним членом Європейської організації вищих установ фінансового контролю — ЄВРОСАІ. Нещодавно була підписана угода про співробітництво з польськими колегами, які, до речі, обіцяли підтримати Україну під час її вступу до ЄВРОСАІ. На часі таке співробітництво з Болгарією.

Анатолій КАРАСЕНКО.

На знімку: голова Рахункової палати Російської Федерації Хачим Кармоков (ліворуч) і голова Рахункової палати України Валентин Симоненко під час переговорів.

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА.

Суд вийшов за межі компетенції

Саме так оцінюють одне з рішень Київського міського суду, який визнав недійсними вибори народних депутатів України у 222-му окрузі, де, як відомо, переміг Сергій Головатий. Оскільки у ході судового засідання було допущено порушення ряду норм і процесуального, і матеріального права, заступник голови Верховного суду Петро Шевчук вніс протест на рішення і ухвалу Київського міського суду.

Судова колегія ВС у цивільних справах розглянула цей протест 23 вересня. Попри винесення у заголовок висновку, Генеральна прокуратура наполягала на тому, щоб рішення Київського міського суду залишалося у силі. Аргументація така: рі-

шення «правильне по суті» не може бути скасоване за формальними ознаками.

Однак адвокат народного депутата Наталя Петрова переконливо довела, що Київський міський суд порушив не тільки статті Цивільного процесуального кодексу, а й статтю 85 Конституції України, у якій визначено чіткий перелік причин, з яких депутата можна позбавити мандата.

Судова колегія ВС у цивільних справах скасувала і рішення, і ухвалу Київського міського суду та направила справу на повторний розгляд у Київський міський суд, але в іншому складі суддів.

Володимир ВОЛИНСЬКИЙ.

Президент не Фучик, та до пильності закликає

(Початок на 1-й стор.).

Принаймні, було сказано, що Президент проти істотних змін в уряді і загалом цей уряд, на його думку, чи не найпрофесійніший з усіх останніх.

Глава держави визнає, що нинішня ситуація далася взнаки на виробництві вже тим, що вимиваються обігові кошти підприємств, втрачається російський ринок збуту, зростають ціни на товари й сировину тощо. Однак, за словами Леоніда Кучми, ситуація могла бути далекіш, складніша, якби він свого часу не видав указ про скорочення бюджетних витрат й низку інших указів, а також якби не вдалося переконати міжнародні валютні організації про надання

допомоги в рамках розширеного фінансування, домовитися з Москвою про співпрацю у виході з кризи, зокрема про створення спільної антикризової групи тощо. Одне слово, глава держави запевнив, що ситуацію вдасться «втримати в руках» і, навіть більше того, найближчим часом може бути проведена індексація пенсій, стипендій, соціальних виплат відповідно до «меж курсу національної валюти».

Питанням із питань назвав Леонід Кучма потребу спільних дій уряду й Верховної Ради України. Він, як було сказано, розуміє налаштованість керівництва парламенту, зокрема його Голови Олександра Ткаченка, бачити перспективу у співпраці і

терміновому схваленні законодавчим органом антикризових заходів уряду. Разом з тим глава держави кілька разів наголошував, що у парламенті є сили, які, мовляв, хочуть розхитати ситуацію і таким чином навіть прийти до влади. Ці сили він не назвав (сказав: «Я маю на увазі тих, кого й ви»), але закликав бути пильними і попередити, що коли парламент працюватиме «у тому руслі й у тому темпі, що й до цього», то йому, парламенту, доведеться взяти всю відповідальність за наслідки на себе. Як бачимо, і справді слід бути дуже пильними — про це попереджав ще Юліус Фучик.

Хроніка. Факти. Події

• Канберра

ООН запитає

Австралійському уряду доведеться пояснювати свою політику щодо аборигенів Комітетові з ліквідації расової дискримінації при ООН. До середини січня Канберра має подати доповідь про те, як недавні поправки до Акта про аборигенський титул (закону про права корінних жителів континенту на землю) узгоджуються із зобов'язаннями Австралії по Міжнародній конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації.

Уряд Австралії не вважає нинішні закони дискримінаційними або расистськими. У країні чинний закон про расову дискримінацію від 1975 року, який зобов'язує всю владу штатів ставитися до аборигенів так само, як і до решти землевласників. Проте щодо аборигенського титулу, то корінні мешканці країни мають право лише всести переговори про використання ними землі.

• Пхеньян

Політика змінилася?

Лідер КНДР Кім Чен Ір закликає до тісніших відносин зі США і «зневажливо» настроєний щодо Китаю. Про це йдеться в доповіді групи американських конгресменів, котрі відвідали з 11 по 23 серпня КНДР. Пхеньян, мовляв, також не схвалює участі в переговорах Китаю щодо міжкорейського врегулювання. А запорукою успішного проведення в майбутньому американо-північнокорейських переговорів, стверджується в документі, КНДР вважає регулярні поставки американського продовольства на Північ. А щодо недавнього запуску в КНДР ракети, то Пхеньян має намір обговорювати зі США лише питання поширення ракетних технологій, але не свою ракетну програму.

• Буенос-Айрес

Вона любила швидку їзду

Сьюзен Баррантес, мати героїніні Йоркської Сари Фергюсон, похована на сімейному цвинтарі у маєтку «Ла Пукара». На жалобній церемонії були присутні її дочки Сара і Джейн, рідні та друзі загиблої.

Місцеве телебачення в кожному випуску новин показує понівечений автомобіль «Лендровер-420», на якому Сьюзен Баррантес на великій швидкості врізалася в мікроавтобус. Дивлячись на нього, важко уявити, з якого дива її племінник Рафаель Баррантес, що їхав у цьому самому автомобілі, залишився живий. Поліцейські, котрі ведуть розслідування, повідомили, що після зіткнення стрілку спідометра «Лендровера» заклинило на позначці 200 кілометрів.

• Лондон

Вибуху не сталося

Пасажирський літак угорської авіакомпанії «Малсв», що летів з Будапешта в Торонто, здійснив вимушену посадку в Шотландії: екіпаж отримав повідомлення про наявність у салоні авіалайнера вибухового пристрою. Угорський «Боїнг-767», на борту якого перебували 196 пасажирів і 9 членів екіпажу, благополучно приземлився в місті Прествік (високогірний шотландський район Стречклайд). Бомби поки що не виявлено.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, спеціальний кореспондент «Голосу України» (зі Страсбурга)

Росія може й почекаати, а ось Косово...

Оголошені раніше надзвичайні дебати з економічної кризи в Росії знято з порядку денного нинішньої сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи. Дискусію перенесено на січень. На неї вже запрошено Прем'єр-міністра Євгена Примакова.

Тому неабиякий інтерес викликала тут прес-конференція члена російської парламентської делегації лідера КПРФ Геннадія Зюганова. Сам російський комуніст номер «один» мав вигляд переможця і людини, готової взяти до своїх рук владу, звичайно ж, президентську.

— Чи буде усунуто з посади Єльцина?

— Звісно. Лише трохи голосів бракує для імпичменту, але це тимчасово.

— Чи впорається з прем'єрством Примаков?

— Він досвідчений дипломат і управлінець, до того ж обидві палати парламенту його підтримують. Головне, щоб не дав Єльцину та членам його родини лізти в урядові справи.

— Як ви, у разі здобуття влади, переборюватимете страх Заходу перед російським комунізмом?

— Я зустрічався з керівниками всіх найбільших держав світу і їхнього страху ніколи не відчував. Ми — цивілізована партія.

— Де візьмете кошти для обіцяних соціальних програм?

— Ми запровадимо закони, які сприятимуть поверненню в країну капіталу. Я вже говорив на цю тему з багатьма «новими росіянами»: вони хочуть працювати в Росії...

На запитання кореспондента «ГУ»: чи погорсткішає політика Росії щодо України через те, що новий російський уряд буде незалежний від президента Єльцина, ніж інші? — Зюганов (спочатку традиційно наголосивши, що у нього дружина і ще половина родичів з України) зауважив: «Біда українського керівництва полягає в тому, що вони завжди орієнтувалися винятково на Єльцина». Зюганов дуже приязно зазначив: «Ми ніколи й гадки не

мали посягати на суверенітет і незалежність України, просто хочемо будувати гідні відносини, але нині слід зібратися разом Росії, Україні, Білорусі й Казахстану і домовитися, бо проблеми в усіх однакові».

Учора ПАРЄ розглянула питання щодо підготування Європейського кодексу з продажу зброї. Від України виступив Анатолій Раханський, який порадив колегам поки що взагалі утриматися від таких розробок. Кореспондентів «ГУ» він прокоментував свою заяву: для України з її потенціалом у ВПК зброярський бізнес — річ надзвичайно серйозна, а тому й до підготування й укладання відповідних міжнародних угод слід підходити ґрунтовно.

Також відбулося обговорення перспектив співробітництва Ради Європи та ОБСЄ. Представник української делегації Євген Мармазов, котрий виступив під час дискусії, закликав до інтеграції цих двох суб'єктів та ще Західно-європейського союзу.

Ну а сьогодні тут очікують найбухливіших дебатів — щодо кризи в Косові. Допомагати підготував угорець Андраш Баршоні, що побував на місці події. Глава української делегації Борис Олійник, який має виступити під час дискусії, сказав кореспондентів «ГУ»: «Підготовлений угорським колегою проект-рекомендація ПАРЄ «майже об'єктивний». Там хоча б не йдеться про те, що серби от-от «штурмуватимуть Страсбург». Навпаки, повідомлено, що стріляють у Косові не лише вони, а й терористи. Хоча в мене є зауваження: проект рекомендації таїть небезпеку піднесення Косова і Метохії на рівень суб'єкта міжнародного права, а це поверне проблему до її зародкового стану. А щодо можливостей натовського бомбардування, то повторю: це буде війна, посягання на суверенітет держави. А прецедент можуть використати будь-коли. І проти України також. Скажімо, спадє когось на думку, що ми татар у Криму ображаємо...»

Але в мир ніхто не вірить

ЗАЯВА баскської сепаратистської організації ЕТА («Земля і воля басків») про відмову від терористичних дій мала ефект, як це не дивно може прозвучати, бомби, що розірвалася. Річ у тім, що вона була настільки несподівана, що перші особи країни вирішили про всяк випадок заклакати усіх іспанців і басків «до обережності та стриманості».

Наприклад, міністр внутрішніх справ Іспанії Хайме Майор Ореха наголосив на спеціальній прес-конференції: «Незважаючи на почуття полегшення й радості, що викликало серед іспанців рішення ЕТА, уряд не має права покладати на нього великі сподівання. Це було б найлегшою справою, але пам'ять про жертви тероризму, вшанування їх — є важливим аргументом на користь того, щоб виявити недовіру до демаршу баскських сепаратистів».

Нагадаємо, що ЕТА оголосила про «припинення вогню» без будь-яких застережень. Лідери організації пояснили своє рішення так: у країні склалася нова політична ситуація. Зокрема, 23 політичні, суспільні, профспілкові організації підписали «декларацію Лісарра» і заявили про готовність розпочати переговори з ЕТА.

Тим, хто не зовсім розуміє, в чому полягає проблема, слід пояснити. Баски — це народ, що проживає в чотирьох провінціях Іспанії і в одному регіоні Франції. На відміну від іншого населення регіону, вони не були

романізовані і досі зберегли свою мову (деякі учені вважають, що вона дуже схожа на грузинську). Досить довго баскам вдавалося зберігати свою незалежність. До складу Іспанії частини Країни Басків увійшла тільки в XV столітті, зберігаючи відносну незалежність. А насильницька іспанізація розпочалася лише в кінці 19-го століття. 1936 року баски домоглися автономії, проте її було скасовано вже через рік, після захоплення території фашистськими військами Франко.

Таким чином, місцеві партії досі вважають територію Країни Басків завоюваною, що і стало причиною постійного головного болю сучасної Іспанії.

У середині серпня голова Баскської націоналістичної партії Ксав'єр Арсальєс неоднозначно заявив, що «Країна Басків домагатиметься статусу незалежної держави в рамках Європейського союзу». Тоді ця заява привернула увагу іспанської преси до однієї з найбільш актуальних проблем країни, але сенсацією не стала, попри те, що представники більшості сепаратистських партій (коаліція Конвергенція і союз Каталонії, Блок націоналістів Галісії і т. п.) домовилися координувати свої дії в цьому питанні, незважаючи на те, що вищезгадані партії досі наполягали тільки на необхідності перетворити Іспанію у федерацію.

У серпневих дискусіях ЕТА участі не брала. І це природно: там, де сперечаються політики, терористам робити нічого. Вони відстоюють свої погляди не словами, а вбивствами. Тому,

враховуючи ситуацію, що склалася, заява про закінчення «неоголошеної війни» звучить хоч і обнадійливо, але несподівано.

Цю організацію заснувала свого часу група студентів, що об'єдналися в асоціацію ЕХІН, і члени молодіжної організації тієї самої Баскської націоналістичної партії 1959 року, як «революційний рух, створений для патріотичного, неконфесійного, нерасистського антидиктаторського опору». Проте 1967 року стався розкол: фундатори організації звинуватили одну із фракцій в симпатії до Іспанії. І вже 1968 року пролунав перший вибух — було вбито голову секретної поліції Сан-Себастьяна Мілетона Мансанаса.

Відтоді ЕТА децю змінилася. Час від часу окремі фракції організації заявляли про свій відхід від збройної боротьби, особливо після того, як Країні Басків надали автономію. Почали розвиватися мова, культура, легалізувалися всі місцеві партії, а представники автономії здобули можливість відстоювати свої інтереси в парламенті.

Проте список жертв поповнювався. Від рук терористів протягом 30 років загинуло більш як... 800 чоловік.

Цим можна пояснити ще одну заяву пана Ореха: «Уряд неодноразово висловлював глибокий скептицизм щодо щирості заяв ЕТА». І сьогодні він робить те саме, «бо вся історія ЕТА змушує до цього».

Наталія РІЗНИК.

За матеріалами зарубіжної преси.

Живемо в цивілізації... задоволення!

ВИ МОЖЕТЕ уявити, що таке виставка хорошого французького вина, на якій ще й дозволяють його пробувати? Це щось неймовірне! І саме це неймовірне сталося нещодавно у Палаці мистецтв «Український дім». Хоча, з огляду на те, що виставка суто професійна, тривала вона недовго — всього два дні, і потрапити на неї могли тільки виробники, імпортери, поширювачі, алкогольних напоїв, представники ресторанів та магазинів. І, звичайно, журналісти.

Та попри це, люду зібралося багато, адже популярність французьких алкогольних напоїв меж не має. А там можна було побачити й посмакувати і вина, і коньяки, і лікери, привезені з усіх регіонів країни. Як розповів торговий аташе Посольства Франції в Україні Жак Дювал, організатори (посольство і Французький центр зовнішньої

торгівлі) зробили це зумисно, щоб якомога ширше представити асортимент напоїв, які виробляють у цій країні. У виставці взяли участь 22 фірми. До слова, серед них не було світових лідерів. І це, мабуть, також задумка організаторів: навіщо рекламувати те, що й так уже має неперевершену славу? Але не було й новачків.

— Ви вже дегустували представлені напої? Які вам сподобалися найбільше? — запитала кореспондент «ГУ» у Жака Дювала.

— Я не можу однозначно відповісти на це запитання. Полюблю білі та червоні вина. Мені смакує вино, вироблене в Ельзасі, Бургундії. Але це — дуже суб'єктивно. Узагалі якість вина зале-

жить не тільки від технології чи регіону, а й від того, якими були сонце, вітер, чи часто випадали дощі...

Одне слово, виробництво алкогольних напоїв — справа досить серйозна. А ось їх виробники... Чи то у них був хороший настрій через нескінченний потік відвідувачів, чи то винарська справа накладає відбиток на характер...

Власник фірми «Габріель Буд'єр», що спеціалізується на лікерах, пан Жан Бато так пояснив свою присутність на виставці: «З'явилася нова європейська держава — Україна. Цілий світ купує наші алкогольні напої, то чому наша держава повинна відмовляти собі в цьому задоволенні? Та й наші країни дуже схожі: і Франція, і Україна — цивілізації задоволення».

Фірма пана Бато — сімейна. А заснована його пращурами ще... у 14 столітті. Нині продукцію фірми можна придбати у 55 країнах світу. Про українських колег, які прийшли на виставку, пан Бато каже: «Вони дуже допитливі. Не минуло й години, а я встиг переговорити з трьома досить зацікавленими у співробітництві особами. Щоправда, ніхто поки ще не запропонував купити мої лікери. Це як у французькому чоловічому анекдоті: «дивиться, «надкушує», але не купує».

Та відомо: контракти рідко підписують під час виставок. Це стається пізніше, коли зважено всі «за» і «проти». Отож цілком може статися, що асортимент французьких напоїв в Україні розшириться. І пересічні громадяни, які не потрапили на виставку, можуть не засмучуватися: можливо, у них ще буде нагода посмакувати дарами Діоніса.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Прогнози-діагнози

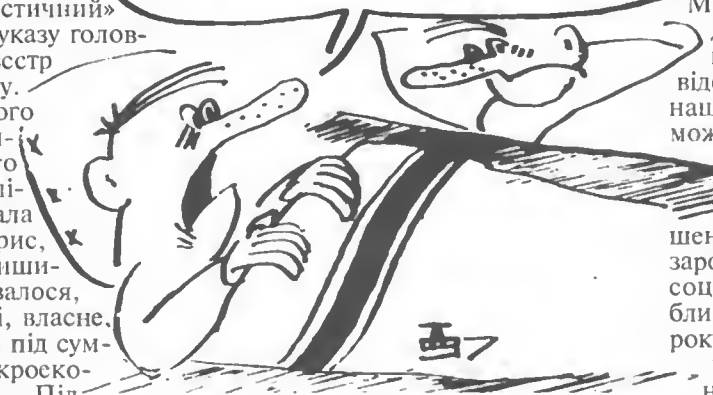
Пацієнтка вже не ворушиться

(Початок на 1-й стор.).

У липні бригада урядовців поставила діагноз економіці більш-менш обнадійливий. Уже наступного року прогнозувалося одужання (зростання ВВП на 2 відсотки). Інфляційний тиск мав знизитися з 12 відсотків цього року до 7,5 відсотка. Ці та інші показники заклали в параметри лікування і витрати на відновлення здоров'я економіки та бюджетної сфери. Цей самий «оптимістичний» прогноз ліг в основу указу головного лікаря про сквєстр бюджету 1998 року. Проте на час спільного з парламентом консилиуму, призначеного на 15 вересня, коли лікарська бригада мала доповісти про кошторис, від оптимізму не залишилося й сліду. З'ясувалося, що фінансова криза і, власне, іронія долі поставили під сумнів правильність макроекономічного діагнозу. Під іронією долі розуміли кредитну програму Міжнародного валютного фонду, згідно з якою стан пацієнтки мав характеризуватися відповідними фінансовими маяками та критеріями ефективності лікування. Скажімо, МВФ передбачав, що стелю інфарктного коридору клієнтка перетне вже у вересні, коли за долар платитимуть більш як

3,5 гривні. При цьому інфляційний тиск у вересні та жовтні становитиме відповідно 10 і 12 відсотків (що принесе 29 відсотків інфляції на рік). На думку МВФ, якщо лікувати

**А МЕНІ ХАНАСТЕЗІОЛОГ
СКАЗАВ - В МОРГ!..**

пацієнтку не з допомогою слюсарних інструментів (за нульового зростання ВВП і рівня дефіциту державного бюджету в 2,2 відсотка від ВВП) до кінця нинішнього року можна зміцнити гривню і зробити багато чого корисного для організму економіки, який ледь животіє. Такі фантастичні «маяки» можна сприймати як нісенітницю,

розуміючи, що для скорочення дефіциту бюджету до 2,2 відсотка від рівня ВВП головному лікарю знадобиться затвердити в парламенті принаймні ще один указ про скорочення видатків на соціальну сферу. А для цього потрібно, як мінімум, щоб у парламенті замість депутатів сиділи знахарі. А можна ці «маяки» розцінювати як свідоме переведення пацієнтки в кому. Тим паче, що МВФ вважає: наступного року дефіцит державного бюджету повинен становити менше 0,5 відсотка від рівня ВВП. (Аби ж то наш ВВП був конкурентоспроможним, а не лежав на складі медичної бригади!) При цьому від урядових медиків МВФ вимагає погашення бюджетної заборгованості у заробітній платі, пенсіях та інших соціальних виплатах у розмірі близько 1,4 млрд. грн. уже цього року і близько 1,6 млрд. грн. — наступного. Ось вам і змушані долі: це ж який жах відчували наші медики перед фінансовою кризою, коли зголосилися на таких драконівських умовах узяти кредит ЕФР! Утім, судячи з пацієнтки, вона вже в комі, а бригаді на часі з'ясувати, хто в цьому винен? Що робити — питання другорядне і не для операційної.

Сергій ВЛАД.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

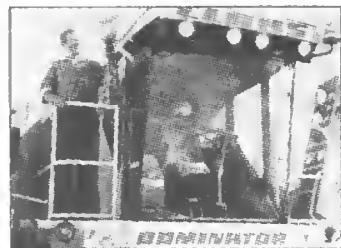
Врожай-98

Доводиться сподіватися на ярі

Посівна кампанія в Запорізькій області ледь жевріє. За п'ять останніх днів хлібороби вкинули у сухий ґрунт озиму пшеницю лише на 59 тисячах гектарів. Строки посівної закінчуються, а із планованих 538 тисяч гектарів аграрники впорали лише половину. Та й на цих площах зерно залишається без вологи. Справжнього дощухи призовські степи не знали три місяці поспіль. Той, хто вже відсіявся, ризикував, сподіваючись на ясні дощі, а з неба — ані краплі. Вочевидь селянам доведеться робити ставку на ярі культури...

«Домінатор» — мирний Термінатор

Перші тридцять зернозбиральних комбайнів «Домінатор» виготовлено на Павлоградському механічному заводі, що входить в об'єднання «ПМЗ», повідомляє ДІНАУ. Машина складено в рамках виконання спільного українсько-німецького проекту «Клаас» — «Південмаш» у цехах підприємства, де раніше виготовляли двигуни для бойових ракет СС-20 і СС-24. Поки що комбайни цілковито комплектуються деталями німецької компанії «Клаас», а надалі до 50 відсотків їх виготовлятимуть в Україні.

Наступного року плановано випустити 1000 зерно- та кормозбиральних комбайнів, а ще через два роки збільшити їх виробництво у 2,5 рази. Фінансування проекту на початковому етапі здійснюється за рахунок кредитної лінії ФРН, відкритої для України.

Оголошення

АТ ІНФОРМТЕХНОЛОГІЯ WWW.NAU.KIEV.UA

Всі закони, укази, постанови органів влади та управління України, нормативні акти міністерств і відомств, міжнародні угоди України в новій версії комп'ютерної правової системи

“НОРМАТИВНІ АКТИ УКРАЇНИ-2000” 78грн.

Широкі пошукові можливості, зручний інтерфейс, прямий вихід до Internet, щотижневне поновлення інформації через Internet, E-Mail, поштою, на дискетах. Підтримка формату дати 2000 року.

Звертайтеся до нас за телефонами (044)228-1512, 228-8572 або до наших представників:

Вінниця	Інтерлекс	52-00-39	Луцьк	Лора-Інет	3-01-32
Донецьк	ДП Сінтал	32-37-61	Львів	Інфо	72-29-30
	НВФ Квант	93-58-43	Миколаїв	Есті Колор	21-81-53
Дніпропетровськ	Інком-Мережа	45-01-69	Одеса	Планета Одеса	22-67-34
Дніпродзержинськ	Аліса	4-42-43	Полтава	Олекс	12-16-92
Запоріжжя	ПП Калініч	63-16-84	Рівне	Ікскомп	22-57-30
	Бі-Софт	64-86-08	Сімферополь	Бліц	27-01-06
Івано-Франківськ	Елком	3-01-77	Харків	ЮрМісія	28-21-59
Київ	Конкорд	276-30-95		РЦСБ	40-94-15
Кіровоград	ОблАдм	24-12-52	Черкаси	ОКМА сервіс	47-72-67
Кременчук	Сі-Ді-Ес	5-57-36	Чернігів	Еліт	10-15-74
Луганськ	Лумсі-2	55-35-36	Чернівці	Онеріс	2-23-16

До уваги акціонерів відкритого акціонерного товариства Всеукраїнський Акціонерний Банк!

Загальні збори акціонерів АТ ВАБанк відбудуться 9 листопада 1998 року о 16-00 за адресою: м. Київ, пл. Л.Українки, 1, конференц-зал Київської облдержадміністрації. Початок реєстрації акціонерів о 15-30.

Порядок денний:

- Збільшення статутного фонду банку шляхом проведення додаткової емісії акцій: статутний фонд збільшується з метою розширення спектра банківських послуг шляхом проведення додаткової емісії акцій до 50 000 000 грн;
- проект змін до Статуту АТ ВАБанк. Викласти пп.5.1. и 5.2. Статуту відкритого акціонерного товариства Всеукраїнський Акціонерний Банк (АТ ВАБанк) в такій редакції:
- 5.1. Для забезпечення діяльності Банку за рахунок внесків акціонерів створюється статутний фонд. Розмір статутного фонду Банку складає 50 000 000 (п'ятдесят мільйонів) гривень.
- 5.2. Статутний фонд Банку розподіляється на 50 000 000 (п'ятдесят мільйонів) простих іменних акцій номінальною вартістю 1 (одна) гривня кожна, планується додатково випустити 19 991 795 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 гривня кожна на загальну суму 19 991 795 гривень;
- акціонери АТ ВАБанк мають першочергове право на придбання акцій банку додаткової емісії;
- початок підписки - через 10 днів після опублікування в пресі інформації про випуск акцій, закінчення - не пізніше 6 місяців від дати початку підписки на акції.

2. Різне.

Учаснику Зборів необхідно мати при собі:

- сертифікат акцій;
- паспорт або документ, що посвідчує особу;
- довіреність на право представляти інтереси акціонера або групи акціонерів (якщо це необхідно).

З усіх питань проведення Загальних зборів акціонерів звертатися за адресою: м. Київ, вул. Дехтярівська, 21, телефон 459-0674.

Правління АТ ВАБанк.

Арбітражний суд Луганської області (348000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3-а) порушив справу № 9/1156 про банкрутство ТОВ «Грань», Луганська обл., м. Кременна, вул. Донецька, 108, р/р 26006403807001 у Кременському відділенні АК АПБ «Україна», м. Кременна, код 13410350, МФО 304319.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Арбітражний суд Луганської області (348000, Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3-а) порушив справу № 9/1076 про банкрутство дочірнього підприємства «Коллективного підприємства «Станично-Луганський Агроснаб» (Луганська обл., Станично-Луганський р-н, сел. Ольховське, пер. Ольховий, 68; р/р 260031709 у ЛОД АПБ «Аваль» Луганська, МФО 304007, код 25360691).

Кредиторам звертатися протягом місяця до Арбітражного суду.

Арбитражним судом Донецкой области 05.03.1998 г. возбуждено дело № 16-66 о банкротстве Т. П. А. «Вектра» (340017, г. Донецк-17, ул. Шевченко, 29) р/сч 467685 в отд. АК ПИБ Украины «Металлбанк», МФО 334680, код ОКПО 23345374.

До уваги акціонерів ВАТ АБ «Чернігівбанк»

Повідомляємо, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 9 листопада 1998 року о 12.00 за адресою: м. Київ, вул. Сосюри 5. Реєстрація акціонерів з 11.00.

Порядок денний:

- Підведення підсумків 6 підписки на акції АБ «Чернігівбанк».
  - Про збільшення статутного фонду АБ «Чернігівбанк» в 1998 р. у відповідності з вимогами НБУ та оголошення додаткового випуску акцій.
  - Різне.
- Для участі в зборах акціонерам необхідно при собі мати:
- документ, що посвідчує особу акціонера чи його представника;
  - доручення на право участі в зборах (для довірених осіб).
- Інформація до питання 2 порядку денного: згідно з вимогами Національного банку України щодо ліцензування банківських операцій АБ «Чернігівбанк» планує збільшити статутний фонд до 3 млн. екю шляхом додаткового випуску акцій номінальною вартістю 10 коп. Мінімальна сума збільшення Статутного фонду — 7100 тис. грн. Кількість акцій, що випускаються додатково — 71 000 000 шт. Запланований термін передплати — з 14.12.98 до 21.12.98 р.

Проект змін до Статуту:

- П. 4.2 викласти у такій редакції: Статутний фонд банку становить 10750000 (десять мільйонів сімсот п'ятдесят тисяч) гривень і повинен бути повністю сформований протягом одного року з моменту реєстрації цих змін.
- П.4.3 викласти у такій редакції: Статутний фонд банку поділений на 107500000 (Сто сім мільйонів п'ятсот тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 10 (Десять) копійок.

Правління АБ «Чернігівбанк».

Арбітражний суд Луганської області (348000, Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3-а) порушив справу № 9/936 про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства «Красное знамя» (Луганська обл., Станично-Луганський р-н, селище Верхнебогданівка; р/р 26003200366001 у Ст.-Луганському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 304115, код 3739415).

Кредиторам звертатися протягом місяця до Арбітражного суду.

Арбітражний суд Луганської області (348000, Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3-а) порушив справу № 9/956 про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства «Луганське» (Луганська обл., Станично-Луганський р-н, селище Рассвет; р/р 26004200019001 у Ст.-Луганському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 304115, код 13394398).

Кредиторам звертатися протягом місяця до Арбітражного суду.

ООО «ОМЕКС» ЛТД, код ОКПО № 19476343, ліквідується. Претензії приймаються в течение 2-х месяцев со дня публикации по адресу: 252035, г. Киев, ул. Урицкого, 30/89.

● **Одеса****Стали ярмарки щоденними**

Спочатку проведення осінніх сільськогосподарських ярмарків в Одесі замислювалося тільки щосуботи та перед святами. А коли провели перші, то пересвідчилися, наскільки вони вигідні і для селян, і для мешканців міста. Одні реалізують вирощене, другі мають змогу придбати харч за порівняно низькими цінами. Отож і вирішили: бути ярмаркам щоденними. Домовленість виступає — ярмарки сільгосппродукції відтепер почали діяти щодня у всіх районах міста.

● **Запоріжжя****Борги також знецінюються**

Треба враховувати падіння курсу гривні та зниження її купівельної спроможності, втрати робітників і селян, які місяцями не отримують заробітної плати. А вже ці втрати значно більші, ніж сума боргів із зарплати. Таке твердження пролунало на нараді з питань погашення заборгованості в Запорізькій обласній держадміністрації.

На 1 вересня заборгованість з виплати заробітної плати в народному господарстві області становила 246,9 мільйона гривень. Загалом в області майже кожен другий працюючий в народному господарстві не отримує вчасно заробітної платні.

● **Рівне****Дорога в Європу — зі щебеню**

Лінію з виробництва щебеню введено в дію на клісєвському комбінаті нерудних копалин «Діорит», що в Сарненському районі на Рівненщині. Її поставила в Україну одна з литовських фірм, яка впродовж трьох років одержуватиме за це щебінь. Продукцією клісєвців зацікавилися польські та інші фірми Європи.

До уваги осіб, зареєстрованих в реєстрі акціонерів ВАТ «Миколаївцемент»!

На підставі п. 9.2. «Положення про порядок ведення реєстрів власників ім'єнних цінних паперів», затвердженого рішенням ДКЦПФР № 60 від 26.05.98 р., ТОВ «Партнер» повідомляє, що внаслідок збою технічних засобів збереження та обробки інформації 21 вересня 1998 року пошкоджено реєстр акціонерів ВАТ «Миколаївцемент».

У зв'язку з цим всі операції з цінними паперами ВАТ «Миколаївцемент» тимчасово призупинено і на даний час ведуться роботи з відновлення системи реєстру.

Про відновлення системи реєстру то поновлення операцій ТОВ «Партнер» повідомить додатково.

Телефон для довідок 219-16-71.

Учора — щедро долоня, сьогодні — рука жебрака

СВОЄРІДНИМ продовженням теми, порушеної у статті «Велика руда — велика біда» («ГУ» від 13 червня ц. р.), стало звернення Криворізької міської ради до Верховної Ради, Президента та уряду України «у зв'язку з кризовим станом економіки гірничо-металургійного комплексу Кривбасу». Хоч нині подібних звернень, що воляють про крах, щодня оприлюднюється сотні, дане, однак, вельми показове і симптоматичне.

Кривбас, який ще нещодавно вважався оплотом могутності, нині на межі катастрофи винятково з вини рідної держави. Точніше, через неспроможність її керівників відстояти інтереси унікального і багатого родовища. Уже й країни близького зарубіжжя та Східної Європи, на котрі роками працював Кривбас, віддають перевагу залізничній сировині Бразилії, Венесуели та Австралії. Українські рудники опиняються, як то кажуть, «поза грою».

А тим часом численні кардинальні рішення та конкретні протокольні завдання, які останніми роками

ми раз по раз приймаються на найвищому рівні стосовно Кривбасу, так само послідовно і не втілюються.

Ось у березні цього року на Криворіжжі побував Президент Леонід Кучма. І ніби почалися зрушення. А вже спеціальна урядова комісія з цієї нагоди «взяла під козирок» розв'язання безлічі соціально-економічних проблем індустріального краю. Та віз і нині там. Як коментує заступник голови Дніпропетровської обласної ради Дмитро Степанюк, всі труднощі тсперішнього руйнівного періоду уряд перекладає на плечі міста, його підприємств і трудо-

вих колективів. Бо він, мовляв, жодної відповідальності за наслідки своєї бездіяльності не несе.

То чи не час вести мову про відповідальність іншого порядку? Поставивши свої підприємства на коліна, держава тепер вважає, що вони самотужки мають виборсуватися з «ями», на яку перетворюється Криворіжжя. Ось застрайкували гірники шахт рудоуправління імені Кірова — єдиного тут, яке ще здійснює водовідведення та гідрозахист практично всього підземного Кривбасу. Зупинити ці роботи — значить затопити водою шість мільйонів кубометрів

порожнин під містом, що призведе до зсувів та обвалів. Отож не випадково криворізьці ситуацію коментують інакше — на їхню думку, нинішні державні мужі України ніби якраз і зацікавлені в загибелі гірничо-залізничної галузі Криворіжжя.

З висоти пташиного польоту Кривбас схожий на вселенську щедро долоню достатку. І коли зараз преречити в чомусь гнівне, а в чомусь розгублене, звернення криворізьких депутатів, виникає образ простягнутої руки старця.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Ювілеї

Меблевики увійшли в друге сторіччя

Нещодавно Київський деревообробний комбінат (ДОК) святкував свої соті іменини. Його історія — це віддзеркалення шляху розвитку нашої держави. Як і вся країна, комбінат переживає нині не найкращі часи. Адже порушилися економічні зв'язки з поставальниками лісосировини, комплектуючих, устаткування та інших необхідних матеріалів. Важливою проблемою є й пошук нових ринків збуту продукції і в Україні, і за кордоном. За ціле століття ДОК набув досвіду, навчився боротися з труднощами. Хоча дуже повільно, але все-таки рухається вперед. Скажімо, торік обсяг виробництва комбінату становив 6 млн. грн. Цього року передбачається, що він зросте до 8 млн. грн. При комбінаті засновано декілька дочірніх СП. Серед них вже п'ять років існує спільне українсько-німецьке підприємство «ВІКІ», що виготовляє сучасні офісні меблі.

Під час свята, окрім широкіх побажань та присвоєнь працівникам підприємства почесного звання «Ветеран праці Київського деревообробного комбінату», проводився ярмарок з продажу товарів, виготовлених підприємством. Вироби ДОКу розігрувалися також у лотереї.

Київ.

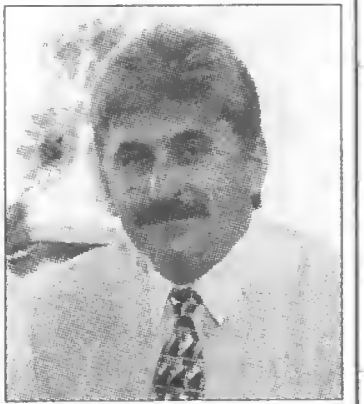
Олеся ЯХНО.

Реконструкції

І з олією, і з роботою

У відкритому акціонерному товаристві «Кіровоградолія» (колишній маслостракий завод) триває велика реконструкція. Інтенсивно ремонтують обладнання, оновлюють ряд виробничих ліній, цехів, об'єктів інфраструктури. Відроджується велике підприємство, яке щороку перероблятиме майже 250 тисяч тонн соняшникового насіння і вироблятиме близько 100 тисяч тонн запашної олії. А ще відправлятиме понад 140 тисяч тонн поживної макухи для тваринницької галузі.

Нинішнє відродження «Кіровоградолії» пов'язане насамперед зі зміною власника контрольного пакета її акцій: ним стала відома київська фірма «Зерноторгова компанія». Фірма фінансує підготовку підприємства до нового виробничого сезону, фактично формує заново трудовий колектив. Компетентні менеджери проводять цілеспрямовану роботу серед виробників і поставальників високорентабельної сировини — сільгосппідприємств і фермерів Кіровоградської, Черкаської, Миколаївської, Херсонської, Дніпропетровської та інших областей центрального і пів-

денного регіонів України. Не залишаються поза їхньою увагою й структури, котрі займатимуться транспортуванням, фасуванням, збутом готової продукції. Йдеться про відпрацювання такої схеми взаємовигідних партнерських стосунків, практична реалізація якої забезпечила б піднесення не тільки ВАТ «Кіровоградолія», а й усіх його партнерів майже на третині території України.

Анатолій МИХАЙЛОВ.

На знімках: Станіслав Таршин — голова правління ВАТ «Кіровоградолія»; ось така вона, запашна і корисна.

Ігоря ДЕМЧУКА (ДІНАУ).

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200421.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311183.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Спортивний кур'єр

Спорт

Біатлон. Дві срібні медалі на чемпіонаті світу з літнього біатлону (дистанції 4 і 6 км), який відбувся у словачському містечку Безрному, завоювала українська спортсменка Ніна Лемеш.

Хокей. Відмінно виступив у першому раунді Континентального Кубка-98 київський клуб «Беркут-ППО». Наші земляки в югославському місті Нові-Сад у турнірі підгрупи С перемогли «Валк-904» (Естонія, Тарту) — 9:1, «Црвену Звзду» (Югославія, Белград) — 9:0 та «Войводину» (Югославія, Нові-Сад) — 9:4.

Тепер «Беркут-ППО» у Ново-полоцьку (Білорусь) 9—11 жовтня візьме участь у другому раунді змагання. Окрім цього клубу там виборюватимуть перемогу ще й «Полімер» (Новополоцьк), «Кренгольм» (Естонія, Нарва) і ... київський «Сокіл».

Стрибки на батуті. У ні-

мечькому місті Дессау відбувся чемпіонат Європи. Для нас він був розквітчаній бронзовими фарбами. Третіми призерами в акробатичних стрибках на доріжці стали: жіночий квартет — донецьчанка Олена Чабаненко, вінничанки Олена Дрібна і Тетяна Жовтопуп та Оксана Встрепенцева з Дрогобича, індивідуальні стрибки — Олена Чабаненко та Юрій Педоренко (Вінниця). В індивідуальних стрибках на батуті «бронзу» вибороли Оксана Цигулева (Миколаїв) і наша чоловіча команда у складі: Сергій Буховцев (Миколаїв), Юрій Нікітін (Херсон), Олександр Чорнонос, Жан Іорданов (обидва — Харків).

Футбол. Кубок країни. 1/32 фіналу. Перші матчі. «Чорноморець» (Одеса) — СК «Одеса» — 1:1. «Поліграфтехніка» (Олександрія) — «Металург» (Новомос-

ковськ) — 1:0, «Цементник-Хорда» (Миколаїв, Львівська область) — «Нива» (Вінниця) — 0:0, «Верховина» (Ужгород) — ФК «Львів» — 1:0, «Титан» (Армянськ) — «Торпедо» (Запоріжжя) — 1:1, «Олімпія ФК АЕС» (Південноукраїнськ) — «Кремень» (Кременчук) — 0:1, ФК «Черкаси» — «Система-Борекс» (Боролянко) — 3:0, «Явір» (Краснопілля) — «Оболонь-ППО» (Київ) — 2:1, «Газівник» (Комарне) — «Динамо-2» (Київ) — 3:2, «Полісся» (Житомир) — «Полісся» (Малин) — 1:1, «Металург» (Нікополь) — «Кристал» (Херсон) — 4:1, «Шахтар» (Стаханов) — «Сталь» (Алчевськ) — 2:6, «Шахтар» (Макіївка) — «Зоря» (Луганськ) — 1:2, «Електрон» (Ромни) — «Нафтовик» (Охтирка) — 2:2, «Поділля» (Хмельницький) — «Волинь» (Луцьк) — 1:0.

Матчі-відповіді відбудуться 27 вересня.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.rek.com

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописи не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.